

Vedecký časopis Právnickej fakulty

**ACTA FACULTATIS
IURIDICAE
UNIVERSITATIS
COMENIANAE**

Tomus XXXII

č. 1/2013

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Bratislava 2013

Redakčná rada/Redaktionsrat/Body of Editors

Predseda
Vorsitzender
Editor in Chief

prof. JUDr. Pavol Kubiček, CSc.

Členovia
Mitglieder
Editors

prof. JUDr. Jozef Beňa, CSc.,
prof. JUDr. Ľubor Cibulka, CSc.,
doc. JUDr. Ľubomír Fogaš, CSc.,
JUDr. Ondrej Laciak, PhD.,
doc. JUDr. Ján Matlák, CSc.,
prof. JUDr. Pavel Šámal, PhD.,
prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc.,
doc. JUDr. Peter Vršanský, CSc.

Tajomníčka redakčnej rady

Redaktionsassistentin
Board of Editors Secretary

Mgr. Eva Vlková

Recenzenti	JUDr. Zuzana Adamová, PhD.,	doc. JUDr. Ján Cirák, CSc.,
Rezensenten	doc. PhDr. Monika Čambáliková, CSc.,	JUDr. Ján Elek,
Reviewers	prof. PhDr. Viera Gažová, CSc.,	JUDr. Jana Henčeková, PhD.,
	JUDr. Matej Horvat, PhD.,	doc. JUDr. Vierošlav Júda, PhD.,
	Mgr. Veronika Kalyniv, PhD.,	Mgr. Zuzana Kochanová,
	JUDr. Alexandra Kotrecová, PhD.,	PhD., Mgr. Barbora Králičková, PhD.,
	JUDr. Hana Kováčiková, PhD.,	JUDr. Milan Lipovský,
	JUDr. Peter Lysina, PhD.,	JUDr. Zuzana Magurová,
	Mgr. Jozef Poliak,	JUDr. Jana Serbová,
	doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.,	JUDr. Katarína Ševcová, PhD.,
	JUDr. Katarína Šmigová, PhD., LL.M.,	JUDr. Lívia Trellová, PhD.,
	JUDr. Eva Villacis, PhD.,	JUDr. Timea Vörösová

Vedecký časopis Právnickej fakulty vychádza dvakrát do roka
Príspevky boli spracované k 15. 4. 2013 a neboli jazykovo upravené.
© Univerzita Komenského v Bratislave, 2013

Požiadavky na výmenu:

Die Adresse für den Literaturaustausch:

Any information and exchange requests may be addressed to:

Univerzita Komenského v Bratislave
Právnická fakulta – Knížnica
Šafárikovo nám. 6
P. O. Box 313
810 00 Bratislava 1
Slovakia
e-mail: kniznica@flaw.uniba.sk
<http://www.flaw.uniba.sk>

EV 4725/12
ISSN 1336-6912
Odporúčaná cena 5,- € bez DPH

OBSAH

Mgr. Norbert Adamov, PhD.

Insignie ako predmet autorského práva

Insignien als Objekte des Autorenrechtes

Insignia as Subject of Copyright

Ing. Mgr. Ondrej Blažo, PhD.

Pojem dohoda v súťažnom práve

Begriff der „Vereinbarung“ im Wettbewerbsrecht

Concept „Agreement“ in Competition Law

Mgr. Veronika Čerbová

Cirkevné, kánonické a konfesné právo – synonymá alebo obsahovo odlišné pojmy?

Kirchenrecht, Kanonisches Recht und Staatskirchenrecht – Synonyme oder inhaltlich unterschiedliche Begriffe?

Ecclesiastical Law, Canon Law and State Ecclesiastical Law. Synonyms or contently different concepts?

JUDr. Michal Ďuriš, PhD.

Voľný pohyb súdnych rozhodnutí v Európskej únii – európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

Freizügigkeit von Gerichtsentscheidungen in der Europäischen Union – europäisches Verfahren in Rechtssachen mit geringem Streitwert

Free movement of judicial decisions in EU – European proceedings in small claims cases

JUDr. Katarína Gešková, PhD.

Mimoriadne dovolanie vo svetle vybraných európskych právnych úprav

Besondere Beschwerde im Lichte der europäischen Gesetzgebung

Special appeal („Mimoriadne dovolanie“) in the light of european legislation

Doc. PhDr. Jarmila Chovancová, CSc.

Pohl'ad na chápanie práva v 20. storočí

Einblick in die Rechtsauffassungen im 20. Jahrhundert

Understanding of law in the 20th century

Doc. JUDr. Katarína Kalesná, CSc.

Voľný pohyb osôb optikou recentnej judikatúry Súdneho dvora EÚ

Der freie Personenverkehr im Licht der rezenten Rechtsprechung vom EuGH

Free Movement of Persons in the Light of Recent ECJ Case Law

JUDr. Peter Kriško – JUDr. PhDr. Zuzana Korvínová

Notárska zápisnica ako vnútroštátny a európsky exekučný titul

Die notarielle Niederschrift als ein innerstaatlicher und europäischer Exekutionstitel

Notarial Record as a National and European Enforcement Order

JUDr. Lucia Kurilovská, PhD. – Mgr. Katarína Lenhartová, PhD.

Sociálna kuratela dospelých osôb v podmienkach Slovenskej republiky

Die Sozialkuratel von Erwachsenen in der Slowakischen Republik

Social guardianship of adults in the Slovak Republic

JUDr. Zuzana Macková, PhD.

Systém štátnych sociálnych dávok v transformačnom 20-ročnom období

System von von den staatlichen Sozialleistungen in 20 Jahre Transformation

The System of State Social Benefits during the 20 Years of Transformation

JUDr. Michaela Rišová

Tracing of *modus vivendi* between States obligations under the United Nations Charter and under the regional human rights instruments: Reflections on *Al-Jedda* decision

Suche nach dem *Modus Vivendi* zwischen den staatlichen Verpflichtungen auf Basis der Charta der Vereinten Nationen und aufgrund regionaler Menschenrechtsinstrumente: Reflektionen zur *All-Jedda* Entscheidung

Hľadanie *modus vivendi* medzi záväzkami štátov plynúcimi z Charty OSN a záväzkami z regionálnych ľudsko-právnych nástrojov: úvahy nad rozhodnutím vo veci *Al-Jedda*

Doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Rozsah zmeny rozhodnutia správneho orgánu v odvolacom konaní a jeho preskúmavanie súdom

Umfang der Änderung von verwaltungsbehördlicher Entscheidung im Widerspruchsverfahren und deren gerichtliche Überprüfung

The extent of the alternation of the first-instance decision by the second-instance body and the judicial review of this proceeding

Doc. Petro Tračuk, CSc.

Local Government on the Basis of Poland, Slovakia, Hungary and Romania

Kommunale Selbstverwaltung am Beispiel Polens, der Slowakei, Ungarns und Rumäniens

Miestna správa na príklade Poľska, Slovenska, Maďarska a Rumunska

INSÍGNIE AKO PREDMET AUTORSKÉHO PRÁVA

Mgr. Norbert Adamov, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra občianskeho práva

Insígnie ako predmet autorského práva

Insígnie sú predmetmi hmotnej kultúry, ktoré ako sémanticky relevantné znaky (alebo súbory znakov), vyjadrujú status svojich nositeľov. Slovenské právo insígnie nedefinuje. V užšom zmysle slova sú to najmä tie artefakty, ktoré osoby vo verejnej funkcii alebo ako štatutári rôznych inštitúcií nosia pri výkone tejto funkcie pri rôznych ceremoniálnych príležitostiach ako súčasť svojho oblečenia alebo súvisiacej reprezentačnej výbavy. V širšom zmysle slova to môžu byť aj iné artefakty, ktoré reprezentujú status právnickej osoby. Použitie niektorých insígnií (napríklad v rámci výkonu územnej samosprávy) je upravené predpismi správneho práva. Pretože však insígnie môžu byť aj autorským dielom, chráneným Autorským zákonom, ich použitie je obmedzené aj rozsahom súhlasu na základe licenčnej zmluvy medzi autorom a používateľom insígnií. Hoci je používateľ insígnií vlastníkom hmotného predmetu, ktorým je dielo vyjadrené, nie sú tým dotknuté autorské práva autora, pretože tieto práva sú oddelené od materiálneho substrátu.

Insignien als Objekte des Autorenrechtes

Insignie sind Objekte einer materieller Kultur, welche als relevante Zeichensprache (oder Zeichensysteme), den Status Ihres Trägers ausdrücken. Die slowakische Rechtsprechung hat keine Definition für Insignien. Es sind in engeren Sin solche Artefakte, welche konkrete Personen in öffentlicher Funktion oder als Träger verschiedener Funktionen bei Ausübung dieser bei verschiedenen Zeremoniellen Handlungen als Zeichen ihrer Bekleidung mit ihre repräsentativen Ausstattung haben. Im weiteren Sinne des Wortes handelt es sich auch um solche Artefakte, welche einen Status der Rechtsperson representieren. Die Verwendung mancher Insignien (z. B. wie Verwaltungssymbole) ist durch das Verwaltungsrecht reguliert. Da aber Insignien auf das Autorenrecht gebunden sein können, dessen Verwaltung begränzt auch durch die Breite der Zustimmung auf grund des Lizenzvertrages zwischen dem Autor und den Benützer der Insignien ist. Obwohl der Benützer der

Insignien, als Eigentümer des auftretet Sachobjektes auftretet, durch welches das Werk zum Ausdruck gelangt, ist das Autorenrecht des Autors unangetastet, weil diese Rechte von Materiellensubstrat getrent sind.

Insignia as Subject of Copyright

Insignia are objects of material culture, which as semantically relevant characters (or an assemblage of characters) express the status of their holders. The Slovak law does not define insignia. In the strict sense of the word, insignia are such artefacts that some authorities or official representatives of various institutions wear at ceremonial events as parts of their clothing or a connected representative equipment. In a broader sense, it can also be other artefacts which represent the status of an artificial person. Using some insignia (e.g. symbols of the local government) is governed by the rules of administrative law. As an insigne may also represent an copyrighted work protected by Copyright Act, its usage is limited to the scope of agreement between the author and the user of insignia. Even though the user of the insigne may have the status of an owner to material object by which the copyrighted work is expressed, it does not affect the copyright, as this right is separated from the material substrate.

Kľúčové slová: insígnie, znak, symbol, autor, heraldik, vexilológ, výtvarník, autorské dielo, súhlas, licenčná zmluva

Schlüsselbegriffe: Insignien, Zeichen, Symbol, Autor, Heraldik, Verilolog, bildender Künstler, Autorenwerk, Zustimmung, Lizenzvertrag

Key words: insignia, sign, symbol, author, vexillologist, heraldist, visual artist, copyrighted work agreement, licence agreement

POJEM DOHODA V SÚŤAŽNOM PRÁVE

Ing. Mgr. Ondrej Blažo, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Ústav medzinárodných vzťahov a právnej komparatistiky

Pojem dohoda v súťažnom práve

Predkladaný príspevok sa venuje definovaniu pojmu „dohoda“ na účely súťažného práva. Keďže tento pojem je v európskom aj v slovenskom práve vecne totožný, príspevok sa zameriava na analýzu európskeho práva. V rámci analýzy sú porovnávané znaky „dohody“ podľa súťažného práva a zmluvy podľa súkromného práva

Begriff der Vereinbarung im Wettbewerbsrecht

Der Artikel befasst sich mit der Definition des Begriffs „Vereinbarung“ im Sinne des Wettbewerbsrechts. Da dieser Begriff den gleichen Inhalt im europäischen als auch im slowakischen Recht hat, konzentriert sich der Autor auf die Analyse des europäischen Rechts. Innerhalb der Analyse werden Merkmale der Vereinbarung im Wettbewerbsrecht und des Vertrags im Zivilrecht verglichen.

Concept “Agreement” in Competition Law

The article focuses on the definition of the concept “agreement” for the purposes of competition law. Since the pertinent concept has the same meaning in both the European and the Slovak law, the article presents an analysis of the European law. Characteristics of “agreement” in competition law and “contract” in private-law regulation are compared within the analysis.

Kľúčové slová: hospodárska súťaž, súťažné právo, kartely, dohoda, zmluva, obmedzenie súťaže, európske právo

Schlüsselbegriffe: Wirtschaftswettbewerb, Wettbewerbsrecht, Kartelle, Vereinbarung, Vertrag, Einschränkung des Wettbewerbs, Europäisches Recht

Key words: economic competition, competition law, cartels, agreement, contract, restriction of competition, European law

CIRKEVNÉ, KÁNONICKÉ A KONFESNÉ PRÁVO – SYNONYMÁ ALEBO OBSAHOVO ODLIŠNÉ POJMY?

Mgr. Veronika Čerbová

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra právnych dejín

Cirkevné, kánonické a konfesné právo – synonymá alebo obsahovo odlišné pojmy?

Príspevok sa zaoberá analýzou obsahu pojmov cirkevné, kánonické a konfesné právo. Cieľom je odpovedať na otázku, či sú uvedené pojmy synonymá alebo má každý z nich svoj špecifický obsah, zmysel a význam. Na základe tejto analýzy sa navrhuje spôsob použitia a aplikácie týchto pojmov.

Ecclesiastical Law, Canon Law and State Ecclesiastical Law. Synonyms or contently different concepts?

Scientific article deals with content of concepts of ecclesiastical law, canon law and state ecclesiastical law. The aim of the article is to find the answer to the following question: Shall we consider these concepts as synonyms or does each of them have different content, sense and significance? Based on this analysis, we try to propose a method of use and application of these concepts.

Kirchenrecht, Kanonisches Recht und Staatskirchenrecht – Synonyme oder inhaltlich unterschiedliche Begriffe?

Der Artikel befasst sich mit der Analyse von Begriffen wie Kirchenrecht, Kanonisches Recht und Staatskirchenrecht. Sein Ziel ist die Suche nach der Frage, ob man diese Begriffe für Synonyme halten muss, oder hat jeder von denen einen spezifischen Inhalt, Bedeutung und Funktion. Aufgrund dieser Analyse wird die Methode von der Verwendung und der Anwendung dieser Begriffe vorgeschlagen.

Kľúčové slová: cirkevné právo, kánonické právo, konfesné právo, aplikácia, význam pojmov

Schlüsselbegriffe: Kirchenrecht, Kanonisches Recht, Staatskirchenrecht, Bedeutung und Anwendung von Begriffen

Key words: Ecclesiastical Law, Canon Law, State Ecclesiastical Law, Application, Significance of Concepts

VOĽNÝ POHYB SÚDNYCH ROZHODNUTÍ V EURÓPSKEJ ÚNII – EURÓPSKE KONANIE VO VECIACH S NÍZKOU HODNOTOU SPORU

JUDr. Michal Ďuriš, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra medzinárodného práva a európskeho práva

Voľný pohyb súdnych rozhodnutí v Európskej únii – európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

Článok je venovaný jednému z nástrojov, ktorý Európska únia využíva na dosiahnutie voľného pohybu súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach ako aj k uľahčeniu prístupu k spravodlivosti – Nariadeniu, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Nariadenie je analyzované najmä z hľadiska jeho pôsobnosti, samotného konania vo veci s nízkou hodnotou sporu, ako aj právnych účinkov rozsudku vydaného v tomto konaní.

Freizügigkeit von Gerichtsentscheidungen in der Europäischen Union – europäisches Verfahren in Rechtssachen mit geringem Streitwert

Der Artikel widmet sich einem der Instrumente, welches die Europäische Union zur Sicherung der Freizügigkeit von Gerichtsentscheidungen in Zivil- und Handelssachen sowie zur Erleichterung des Zuganges zur Gerechtigkeit anwendet, und zwar der Verordnung, durch die das europäische Verfahren für geringfügige Forderungen geregelt wird. Die Verordnung wird vor allem aus der Sicht ihres Anwendungsbereiches, des eigentlichen Verfahrens in Rechtssachen mit geringem Streitwert, sowie der Rechtswirkungen des in einem solchen Verfahren erlassenen Urteiles analysiert.

Free movement of judicial decisions in EU – European proceedings in small claims cases

The article is devoted to one of the instruments used by the European Union to achieve the free movement of judicial decisions in civil and commercial matters as well as facilitating access to justice – Regulation (EC) No. 861/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007

establishing a European Small Claims Procedure. Regulation is analyzed mainly in terms of its scope, the actual small claims proceedings as well as the legal effect of a judgment given in this proceeding.

Kľúčové slová: voľný pohyb súdnych rozhodnutí, vec s nízkou hodnotou sporu, konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

Schlüsselbegriffe: Freizügigkeit von Gerichtsentscheidungen, Gerichtsentscheidung in einer Rechtssache mit geringem Streitwert, Verfahren in Rechtssachen mit geringem Streitwert

Key words: free movement of judicial decisions, small claims case, proceedings in small claim cases

MIMORIADNE DOVOLANIE VO SVETLE VYBRANÝCH EURÓPSKÝCH PRÁVNÝCH ÚPRAV

JUDr. Katarína Gešková, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra občianskeho práva

Mimoriadne dovolanie vo svetle vybraných európskych právnych úprav

Predkladaný článok sa zaoberá analýzou mimoriadneho dovolania. Prvá časť je venovaná okolnostiam jeho začlenenia do systému opravných prostriedkov, najmä vo svetle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ďalej autorka skúma, či obdobný opravný prostriedok existuje aj v iných štátoch Európy. Na záver sa zaoberá jeho vzťahom k dovolaniu, pričom konštatuje istú duplicitu právnej úpravy. *De lege ferenda* formuluje záver, že je nevyhnutné modifikovať systém opravných prostriedkov tak, aby boli spomínané negatíva odstránené.

Special appeal („mimoriadne dovolanie“) in the light of european legislation

The article deals with the analysis of special appeal. The first part is devoted to the circumstances of its inclusion in the system of remedies, especially in light of the case-law of the Constitutional Court of the Slovak Republic. Further, the author examines whether a similar remedy exists in other European countries. Finally, it deals with its relationship to the extraordinary appeal („dovolanie“) noting some duplication of regulation. *De lege ferenda* formulates the conclusion that it is necessary to modify the system of remedies so that these negatives are removed.

Revision als außerordentliche Rechtsbehelfe im Lichte der europäischen Gesetzgebung

Der vorliegende Beitrag beschäftigt sich mit der Analyse einer außerordentlichen Revision. Der erste Teil beschreibt die Umstände ihrer Eingliederung ins System der Rechtsmittel, vor allem aus der Sicht der Rechtsprechung des Verfassungsgerichts der Slowakischen Republik. Die Autorin widmet ihre Aufmerksamkeit der Frage, ob ein ähnliches

Rechtsmittel in anderen europäischen Ländern existiert. Zum Schluss analysiert der Beitrag die Beziehung zwischen einer außerordentlichen Revision und einer ordentlichen Revision und stellt die Duplizität der Rechtsregelung fest. Aus der Analyse erfolgt *de lege ferenda* die Notwendigkeit, das System der Rechtsbehelfe zu modifizieren und die angeführten Negativen der Rechtsregelung zu entfernen.

Kľúčové slová: mimoriadne dovolanie, dovolanie, zákonnosť rozhodnutia, podmienky prípustnosti

Schlüsselbegriffe: außerordentliche Revision, ordentliche Revision, Gesetzlichkeit der Entscheidung, Bedingungen der Zulässigkeit

Key words: special appeal, extraordinary appeal, legitimacy of decision, conditions of admissibility

POHĽAD NA CHÁPANIE PRÁVA V 20. STOROČÍ

Doc. PhDr. Jarmila Chovancová, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra teórie práva a sociálnych vied

Pohľad na chápanie práva v 20. storočí

Štúdia je zameraná na analýzu prirodzeného a pozitívneho práva, najmä v 20. storočí, a je venovaná predovšetkým H. L. A. Hartovi a L. L. Fullerovi.

Einblick in die Rechtsauffassungen im 20. Jahrhundert

Der Beitrag befasst sich mit der Analyse des natürlichen und positiven Rechts des 20. Jahrhunderts und erläutert insbesondere die Philosophie von H.L.A.Hart und L.L. Fuller.

Understanding of law in the 20th century

The aim of article analyzing connection between iusnaturalism and iuspositivism, especially in 20th century between philosophy of H. L. A. Hart and philosophy L. L. Fuller.

Kľúčové slová: prirodzené právo, pozitívne právo, norma, zákon, spravodlivosť, morálka, primárne a sekundárne pravidlá, morálka práva

Schlüsselbegriffe: natürliches Recht, positives Recht, Norm, Gesetz, Gerechtigkeit, Moral, primäre und sekundäre Regeln, Rechtsmoral

Key words: natural law, positive law, rule act, justice, ethics, primary and secondary rules

VOĽNÝ POHYB OSÔB OPTIKOU RECENTNEJ JUDIKATÚRY SÚDNEHO DVORA EÚ

Doc. JUDr. Katarína Kalesná, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra medzinárodného práva a európskeho práva

Voľný pohyb osôb optikou recentnej judikatúry Súdneho dvora EÚ

Príspevok sa zameriava na aktuálne problémy voľného pohybu osôb. Skúma voľný pohyb osôb ako jednu zo základných slobôd vnútorného trhu i ako súčasť euroobčianstva. Na základe analýzy judikátu SD EÚ vo veci C – 364/10 Maďarsko proti Slovenskej republike informuje o prínose recentnej judikatúry SD EÚ k výkladu ustanovení o voľnom pohybe osôb a ich aplikácii v praxi.

Der freie Personenverkehr im Licht der rezenten Rechtsprechung vom EuGH

Der Beitrag befasst sich mit den aktuellen Problemen des freien Personenverkehrs. Der Personenverkehr wird als die Maktfreiheit und auch als der Bestandteil der Unionsbürgerschaft analysiert. Auf der Basis der Gerichtsentscheidungsanalyse (364/10 Ungarn v. Slowakei) wird über den Beitrag der rezenten EuGH Rechtsprechung zur Interpretation und praktischen Applikation der Personenverkehrsregelung berichtet.

Free Movement of Persons in Light of the Recent Case Law of the ECJ

The article deals with the topical problems of the free movement of persons. It analyses the free movement as one of the fundamental freedoms of the EU internal market and as a part of rights related to the EU citizenship. Based on analysis of ECJ judgement in case C – 364/10 Hungary v. Slovak Republic it informs about contribution of the recent case law to the interpretation of provisions on the free movement of persons and their practical application.

Kľúčové slová: voľný pohyb osôb, trhová sloboda, euroobčianstvo, právo diplomatických vzťahov, oficiálne a súkromné návštevy v iných členských štátoch EÚ

Schlüsselbegriffe: der freie Personenverkehr, Marktsfreiheit, Unionsbürgerschaft, Recht der diplomatischen Beziehungen, offizielle und private Besuche in den anderen EU Mitgliedstaaten

Key words: free movement of persons, freedom of the internal market, EU citizenship, law of diplomatic relations, official and private visits in other EU member states

NOTÁRSKA ZÁPISNICA AKO VNÚTROŠTÁTNY A EURÓPSKY EXEKUČNÝ TITUL

JUDr. Peter Kriško

notár so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave
externý doktorand na Katedre ústavného práva PraF UK

JUDr. PhDr. Zuzana Korvínová

notárska kandidátka

Notárska zápisnica ako vnútroštátny a európsky exekučný titul

Cieľom príspevku je stručná a prehľadná analýza inštitútu notárskej zápisnice so zameraním sa na osvedčenie notárskej zápisnice ako európskeho exekučného titulu za účelom jej výkonu v inom členskom štáte Európskej únie, ako aj načrtnúť problémy právnej úpravy a aplikačnej praxe a súčasne zdôrazniť, že notár svojou činnosťou plní nezastupiteľnú úlohu pri napĺňaní princípov právneho štátu. Jedným z primárnych cieľov Spoločenstva je udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zabezpečený voľný pohyb osôb a na tento účel má Spoločenstvo, okrem iného, prijímať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré sú nevyhnutné pre dobré fungovanie vnútorného trhu. Nariadenie o vytvorení európskeho exekučného titulu je jedným z takýchto opatrení a jeho účelom je vytvorenie európskeho exekučného titulu pre nesporné nároky, aby bol na základe stanovenia minimálnych pravidiel umožnený voľný pohyb rozhodnutí, súdnych zmierov a verejných listín vo všetkých členských štátoch bez toho, aby sa v členskom štáte výkonu pred uznaním a výkonom muselo konať akékoľvek ďalšie konanie. Nariadenie vychádza zo vzájomnej dôvery vo výkon spravodlivosti v jednotlivých členských štátoch Európskej únie.

Die notarielle Niederschrift als ein innerstaatlicher und europäischer Exekutionstitel

Ziel dieses Beitrages ist eine bündige und übersichtliche Darstellung des Instituts der notariellen Niederschrift mit dem Schwerpunkt auf die Bewährung der notariellen Niederschrift als Exekutionstitel zu Zwecken ihres

Zwangsvollzug in einem anderen Mitgliedstaat der Europäischen Union als auch die Darstellung von Problemen der rechtlichen Regelung und der Applikationspraxis, sowie die Betonung der Tatsache, dass der Notar durch seine Tätigkeit eine unvertretbare Aufgabe bei der Erfüllung der Prinzipien des Rechtsstaates leistet. Eines der primären Ziele der Gemeinschaft ist es, einen Raum der Freiheit, Sicherheit und Gerechtigkeit aufrechtzuerhalten und zu entfalten, in dem freier Personenverkehr gewährleistet ist, und zu diesem Zweck hat die Gemeinschaft außer anderem, Maßnahmen im Bereich der justiziellen Zusammenarbeit in Zivilsachen zu treffen, die zur optimalen Funktion des inneren Marktes unerlässlich sind. Die Verordnung über die Schaffung des europäischen Exekutionstitels ist eine von diesen Maßnahmen, und deren Zweck ist die Schaffung eines europäischen Exekutionstitels für unstrittige Ansprüche, damit auf Grundlage der Festsetzung von Minimalanforderungen ein freier Verkehr von Entscheidungen, gerichtlichen Vergleichen und öffentlichen Urkunden in allen Mitgliedsstaaten ermöglicht wird, ohne im vollziehenden Mitgliedsstaat vor der Anerkennung und dem Vollzug ein weiteres Verfahren erforderlich zu machen. Die Verordnung geht von einem gegenseitigen Vertrauen in den Vollzug der Gerechtigkeit in den einzelnen Ländern der Europäischen Union aus.

Notarial Record as a National and European Enforcement Order

The aim of this article is to provide a brief and concise analysis of the concept of notarial record, focusing on the certification of a notarial record as a European Enforcement Order for its use in another EU Member State. Furthermore, certain issues of the EU legal regulation and its practical application will be outlined, while stressing that a notary, by performing his activities, plays a vital role in complying with the principles of the rule of law. One of the primary objectives of the Community is to maintain and to develop an area of freedom, security and justice, in which the free movement of persons is ensured and to this end, the Community is to adopt, inter alia, measures in the field of judicial cooperation in civil matters that are necessary for a proper functioning of the internal market. The Regulation creating a European Enforcement Order is one of these measures and its purpose is to create a European Enforcement Order for uncontested claims to permit, by laying down minimum standards, the free circulation of judgements, court settlements and authentic instruments throughout all Member States without any intermediate proceedings needing to be brought in the Member State of enforcement prior to its recognition and enforcement. This Regulation is based on the mutual trust in the administration of justice in different EU Member States.

Kľúčové slová: Kľúčové slová: notár, notárska činnosť, právny štát, notárska zápisnica, exekučný titul, Nariadenie o EET, osvedčenie o európskom exekučnom titule

Schlüsselbegriffe: Notar, notarielle Tätigkeit, Rechtsstaat. Notarielle Niederschrift, Exekutionstitel, Verordnung über den EET, Bescheinigung über den europäischen Exekutionstitel

Key words: notary, notarial activities, rule of law, notarial deed, enforcement order, Regulation on the European Enforcement Order, certification as European Enforcement Order

SOCIÁLNA KURATELA DOSPELÝCH OSÔB V PODMIENKACH SLOVENSKEJ REPUBLIKY¹

JUDr. Lucia Kurilovská, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra trestného práva, kriminológie a kriminalistiky
Ústav štátu a práva, SAV

Mgr. Katarína Lenhartová, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra právnych dejín

Sociálna kuratela dospelých osôb v podmienkach Slovenskej republiky

Príspevok sa zaoberá aktuálnym stavom zabezpečovania postpenitenciárnej starostlivosti v podmienkach Slovenskej republiky. Práve v dôsledku amnestií prezidenta Slovenskej republiky nastala zložitá situácia s prepustenými na slobodu, ktorí sa opustením ústavov na výkon trestu odňatia slobody cítili spoločensky vyčlenení a v tomto zmysle sa stali vo vyššej miere náchylní recidivovať. Príspevok sa zaoberá úlohou orgánov sociálnej kurately dospelých osôb, ich (ne)existenciou v Slovenskej republike a načrtáva víziu akreditácie tzv. probačných programov prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Soziale Fürsorge von Erwachsenen in der Slowakischen Republik

Der Beitrag befasst sich mit dem aktuellen Stand der Gewährleistung von der Straftlassenenfürsorge in der Slowakischen Republik. Gerade wegen der Amnestie des Präsidenten der Slowakischen Republik ergab sich eine schwierige Situation mit der Entlassung der Amnestierten aus dem Gefängnis. Die Straftlassenen fühlten sich sozial ausgeschlossen und in diesem Sinne wurden sie in einem höheren Maße rückfällig. Der Beitrag beschäftigt sich auch mit der Rolle der Ämter für soziale Fürsorge von Erwachsenen, ihrer (Nicht-) Existenz in der Slowakei und stellt die Vision der Akkreditierung von den sog. Bewährungshilfe-Programmen durch Justizministerium der Slowakischen Republik vor.

¹ Príspevok bol spracovaný v rámci projektu APVV-0607-10 „Kontinuita a diskontinuita práva na Slovensku v 20. storočí.“

Social Custody of Adults in the Slovak Republic

The paper deals with the current state of ensuring post-penitentiary care in the Slovak Republic. As a result of amnesty of the President of the Slovak Republic a difficult situation related to released persons arose. After they were released from prison they felt to be socially ousted and in this sense they became prone to a higher degree of relapse into crime. The paper deals with the role of social care bodies for adults, their (non) existence in the Slovak Republic and outlines the vision of accreditation of so called probation programs realized by the Ministry of Justice of the Slovak Republic.

Kľúčové slová: akreditácia, odsúdený, prepustený, sociálna kuratela, prostredie, recidíva, probačné programy, postpenitenciárna starostlivosť, penitenciárna starostlivosť, socializácia, pomoc, akreditačná komisia, probačný a mediačný úradník

Schlüsselbegriffe: Akkreditierung, Verurteilter, Entlassener, Soziale Fürsorge, Umwelt, Rückfälligkeit, Bewährungshilfe-Programme, Straftentlassenenhilfe, Strafvollzugsfürsorge, Sozialisierung, Hilfe, Akkreditierungskommission, Bewährungshelfer, Mediator

Key words: accreditation, convicted, released, social custody, environment, recidivism, probation programs, probation support, penitentiary care, socialization, help, Accreditation Committee, probation and mediation officer

SYSTÉM ŠTÁTNYCH SOCIÁLNYCH DÁVOK V TRANSFORMAČNOM 20-ROČNOM OBDOBÍ

JUDr. Zuzana Macková, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia

Systém štátnych sociálnych dávok v transformačnom 20-ročnom období

Príspevok sa zameriava na analýzu jedného zo systémov sociálneho zabezpečenia, a to systému štátnych sociálnych dávok, ktorý sa mal pretransformovať na systém tzv. štátnej sociálnej podpory. Autorka približuje základné vymedzenie pojmu rodiny, ako aj jednotlivé typy rodinnej politiky a jednotlivých štátnych sociálnych dávok. Hlavnou prioritou článku je priblíženie vývoja jednotlivých štátnych sociálnych dávok v priebehu 20-ročného obdobia samostatnej existencie Slovenskej republiky s cieľom dať odpoveď, či sa má naďalej pokračovať v presadenom explicitnom modeli rodinnej politiky alebo je potrebné uplatňovanie implicitného modelu, ako aj spôsob financovania – t. j. či je vhodnejšie zotrvanie na plošnom, neadresnom poskytovaní štátnych sociálnych dávok alebo treba uvažovať o zavedení ich adresného a cieleného poskytovania.

Das System von staatlichen Sozialleistungen im Transformierungszeitraum von 20 Jahren

Dieser Artikel konzentriert sich auf die Analyse eines der Systeme der Sozialversicherung, und zwar auf die Analyse des Systems von staatlichen Sozialleistungen, das sich zum System der sog. staatlichen sozialen Unterstützung hätte umformen sollen. Die Verfasserin erläutert den Grundbegriff der Familie, sowie die einzelnen Arten der Familienpolitik und der staatlichen Sozialleistungen. Zum Hauptthema wurden die einzelnen staatlichen Sozialleistungen im Laufe der 20-jährigen Existenz der selbständigen Slowakischen Republik mit dem Ziel die Frage zu beantworten, ob das bereits durchgesetzte explizite Modell der Familienpolitik aufrechterhalten, oder ob man das implizite Modell der Familienpolitik sowie die Finanzierungsform angewendet werden soll. Mit anderen Worten, ob die bestehende flächige, unadressierte Gewährung der staatlichen Sozialleistungen zweckmäßig ist, oder eine persönlich adressierte und gezielte Gewährung eingeführt werden soll.

The System of State Social Benefits during the 20 Years of Transformation

The study analyzes one of the systems of Social Security – the system of state social benefits, that was to be transformed into the so-called system of state social support. The author provides definition of the term „family“ with subsequent analysis of various types of family policy and corresponding state social benefits. The focus is on development of particular state social benefits during last 20 years since the establishment of the Slovak Republic, with the aim to evaluate whether it is continuation of the explicit model of family policy, or the implicit model of family policy, that should prevail. Another question of importance that is being dealt with, is the method of the system financing – i.e. whether continuation of universally granted state social benefits should prevail, or whether reconsideration in this respect – towards granting of targetted social support - should be introduced.

Kľúčové slová: štátne sociálne dávky, štátna sociálna podpora, rodina, nezaopatrené deti, rodičia, prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, príspevok pri narodení dieťaťa, verejné financie

Schlüsselbegriffe: staatliche Sozialleistungen, staatliche Sozialhilfe, Familie, unversorgte Kinder, Eltern, Kindergeld, Familienbeihilfe, Entbindungsgeld, öffentliche Finanzmittel

Key words: social benefits, social support, family, minor children, parents, child allowance, parental benefit, benefit in child birth, public finances

**TRACING OF *MODUS VIVENDI* BETWEEN STATES
OBLIGATIONS UNDER THE UNITED NATIONS CHARTER
AND UNDER THE REGIONAL HUMAN RIGHTS INSTRUMENTS:
REFLECTIONS ON *AL-JEDDA* DECISION**

*JUDr. Michaela Rišová*¹

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra medzinárodného práva a európskeho práva

**Tracing of *modus vivendi* between States obligations under the United Nations Charter and under the regional human rights instruments:
Reflections on *Al-Jedda* decision**

Article addresses the recent judgment of the European Court of Human Rights in the case *Al-Jedda v the United Kingdom*. The Court was to decide whether Al-Jedda's imprisonment by the British army, acting within multinational force under the United Nations operation, violated Article 5(1) of the European Convention on Human Rights. The case reopened the debate on relationship between States' obligations under the United Nations Charter and those under other international treaties protecting human rights: Article 103 of the Charter and the conflict of laws issue were discussed in particular. Author reflects on the Court's arguments and points out to what extent the ruling in question may or may not contribute to the further development related to *modus vivendi* between the two types of obligations.

**Hľadanie *modus vivendi* medzi záväzkami štátov plynúcimi z Charty OSN a záväzkami z regionálnych ľudskoprávných nástrojov:
úvahy nad rozhodnutím vo veci *Al-Jedda***

Článok reaguje na nedávny rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Al-Jedda v Spojené kráľovstvo*. Súd mal v danom prípade rozhodnúť, či uväznenie Al-Jeddu britskými jednotkami konajúcimi v rámci operácie OSN konštituovalo porušenie článku 5 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Prípád znovuoťvoril diskusiu o vzťahu medzi záväzkami štátov podľa Charty

¹ Assistant Professor, Faculty of Law, Comenius University in Bratislava; Ph.D. Candidate, Faculty of Law, Charles University in Prague.

OSN a tými, ktoré plynú z iných medzinárodných zmlúv, chrániacich ľudské práva; teda diskusiu o článku 103 Charty a riešení normatívnych konfliktov v medzinárodnom práve. Autorka sa v článku zamýšľa nad argumentáciou Súdu a poukazuje na to, do akej miery predmetné rozhodnutie vnieslo svetlo do otázky *modus vivendi* medzi oboma typmi záväzkov.

Die Suche nach dem *modus vivendi* zwischen den staatlichen Verpflichtungen aus der Charta der Vereinten Nationen und den Verpflichtungen aus regionalen menschenrechtlichen Instrumenten: Erwägungen zur „Al-Jedda“ Entscheidung

Der Artikel behandelt die aktuelle Entscheidung des Europäischen Gerichtshofs für Menschenrechte in der Rechtssache „*Al Jedda gegen Großbritannien*“. Das Gericht hatte zu entscheiden, ob die Internierung Al Jedda's unter Anwendung multinationaler Gewalt einen Verstoß gegen Artikel 5 der Charta der Vereinten Nationen darstellt. Der Fall eröffnete abermals die Diskussion über das Verhältnis zwischen den staatlichen Verpflichtungen aus der UN-Charta und den Verpflichtungen aus internationalen Verträgen zum Schutz der Menschenrechte. Das Gericht hatte sich daher mit Artikel 103 der UN-Charta über das Verhältnis konkurrierender völkerrechtlicher Normen auseinanderzusetzen. Die Autorin analysiert die Argumentation des Gerichtshofs und erläutert, inwiefern dessen Entscheidung zur Findung von *modus vivendi* zwischen beiden Arten von Verpflichtungen beigetragen hat.

Key words: human rights, conflict of laws, UN Charter, Article 103, Al-Jedda

Kľúčové slová: ľudské práva, normatívny konflikt, Charta OSN, Článok 103, Al-Jedda

Schlüsselbegriffe: Menschenrechte, Normenkollision, Charta der Vereinten Nationen, Art. 103 der UN-Charta, Al-Jedda

ROZSAH ZMENY ROZHODNUTIA SPRÁVNEHO ORGÁNU V ODVOLACOM KONANÍ A JEHO PRESKÚMAVANIE SÚDOM¹

Doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Katedra správneho a environmentálneho práva

Rozsah zmeny rozhodnutia správneho orgánu v odvolacom konaní a jeho preskúmavanie súdom

Cieľom článku je analyzovať právnu úpravu a rozhodovaciu prax správnych orgánov pri postupe v odvolacom konaní. Osobitne sa autorka článku venuje jednej z možností, ktorou sa končí odvolacie konanie, a to zmene rozhodnutia druhostupňovým správnym orgánom. Jadrom článku je následné preskúmanie rozsahu tejto zmeny súdmi a efektívnosť týchto postupov.

Umfang der Änderung von verwaltungsbehördlicher Entscheidung im Widerspruchsverfahren und deren gerichtliche Überprüfung

Das Ziel des Beitrags ist es, die Rechtsregelung und Entscheidungspraxis der Verwaltungsbehörden im Widerspruchsverfahren zu analysieren. Die Verfasserin widmet sich insbesondere einer der Möglichkeiten, mit der das Widerspruchsverfahren endet, und zwar der Änderung der Entscheidung durch die übergeordnete Verwaltungsinstanz. Zum Kern des Artikels wurde die Überprüfung des Umfangs von Änderungen durch Gerichte und die Effektivität des angeführten Verfahrens.

Extent of Alteration of the First-instance Administrative Authority Decision within Appeal Proceeding and its Judicial Review

The aim of the paper is to analyze the legal regulation and the practice of administrative bodies during the administrative appeal proceeding. Special attention is given to an alteration of the first-instance administrative decision by the second-instance administrative body. The paper focuses on judicial review of the decision alteration and the effectiveness of this proceedings.

¹ Článok bol napísaný s podporou grantu udeleného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, číslo APVV-0448-10 a je súčasťou výskumnej úlohy.

Kľúčové slová: zmena rozhodnutia v správnom konaní, právomoc druhostupňového správneho orgánu, efektivita správneho konania

Schlüsselbegriffe: Änderung der Entscheidung im Verwaltungsverfahren, Rechtsbefugnis der Verwaltungsbehörde zweiter Instanz, Effektivität des Verwaltungsverfahrens

Key words: alteration of decision in administrative proceeding, authority of second-instance administrative body, administrative proceeding effectiveness

LOCAL GOVERNMENT ON THE BASIS OF POLAND, SLOVAKIA, HUNGARY AND ROMANIA

Doc. Petro Tračuk, CSc.

Transcarpathian State University of Uzhhorod, Ukrainian
Department of theory and history of state and law, constitutional and administrative law

Local Government on the Basis of Poland, Slovakia, Hungary and Romania

This article examines the activities of local authorities and public participation in the process of self-government in Poland, Slovakia, Hungary and Romania.

Miestna správa na príklade Poľska, Slovenska, Maďarska a Rumunska

Článok sa zaoberá činnosťou miestnych orgánov a účasťou verejnosti v procese samosprávy v Poľsku, na Slovensku, v Maďarsku a Rumunsku.

Kommunale Selbstverwaltung am Beispiel Polens, der Slowakei, Ungarns und Rumäniens

Der Artikel befasst sich mit der Tätigkeit der örtlichen Verwaltungsbehörden und der Teilnahme der Öffentlichkeit an der Selbstverwaltung Polens, der Slowakei, Ungarns und Rumäniens.

Key words: local authority, municipality, local government, non-governmental organizations, services, participation of citizens in self-government

Kľúčové slová: miestna vláda, obec, miestna samospráva, účasť občanov na samospráve

Schlüsselbegriffe: kommunale Regierung, Gemeinde, kommunale Selbstverwaltung, Teilnahme der Bürger an der Selbstverwaltung

Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comeniana (AFI UC) je vedecký časopis Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty, ktorý vychádza dvakrát ročne. Pokrýva problematiku všetkých disciplín práva a chce poskytovať priestor pre prezentáciu plurality názorov a to rôznymi formami, ale predovšetkým výstupmi z vedeckého výskumu. Každý článok je recenzovaný dvomi recenzentmi.

Rozsah vedeckých článkov je minimálne 18 000 znakov (10 normostrán), články obsahujú abstrakt, kľúčové slová a zoznam použitej literatúry. Abstrakty (aj s názvom článku) a kľúčové slová sú v slovenskom/českom, nemeckom a anglickom jazyku.

Termín pre odovzdanie príspevkov do prvého čísla je do 15. apríla príslušného roku, do druhého čísla je do 15. októbra príslušného roku.

Bližšie informácie o formálnej stránke príspevkov sa nachádzajú na webovej stránke www.flaw.uniba.sk, služby, Oddelenie edičnej a vydavateľskej činnosti, resp. Vám ich poskytne tajomníčka redakčnej rady AFI Mgr. Eva Vlková, tel. 02/592 44 340, e-mail: eva.vlkova@flaw.uniba.sk